

KLIMAX DS & AKURATE DS teszt a német Stereoplay 2008. februári számában

Akurate DS: a Linn legújabb hálózati lejátszója nagy testvérével, a Klimax DS-sel összehasonlítva

‘Elszigetelődés’ –ez volt az Angol Királyság politikai mottója és ez lett a skót high-end termék vezérelve is? Fogadjuk el, hiszen ez talán az egyetlen terület, ahol angolok és skótok még ma is egyetértenek!

Ahogy a britek mondhatták, sziget lévén tökéletesen el tudták magukat szigetelni a történelmük során Európától és a világ többi részétől, ugyanúgy az Akurate DS és a Klimax DS hálózati lejátszók is az összes lehetséges problémát karnyújtásnyi távolságban oldják meg. Működésüknek alapelve, hogy a jeleket nem egy CD-lejátszótól kapják, amely optikai és mechanika felépítését tekintve számos ismert probléma forrása lehet, hanem a hálózaton keresztül egy merevlemezen tárolt adatbázisból olvassák az információt (vagyis többek között a zenét is). Nincs rajtuk semmilyen látványos, csili-vili multimedia kijelző és hasonló, sőt még külső jelek fogadására alkalmas digitális bemenetet sem találunk rajtuk.

Az Akurate DS és Klimax DS készülékeket egyetlen céllal hozták létre: hogy a merevlemezen tárolt zenei információt a lehető legmagasabb szinten alakítsa át minőségi audió jelekké. Ez az, ami közös mindkét készülékben. A különbség legelőbb is az árakban mutatkozik meg: A Klimax DS 15.000 eurós árával a Linn jelenlegi legdrágább készüléke, míg az 5.200 euróba kerülő Akurate DS 5,200 sokkal olcsóbb, mint a Linn Akurate CD lejátszója.

Megjelenésüket tekintve teljesen egyértelmű, hogy hol spórolt a Linn: a Klimax precíziós, egy tömbből kifaragott és 10 kilogramm súlyú készülékháza helyett az Akurate DS egy “levegős”, lemezből hajlítgatott burkolatot kapott csak.

Nem egyvetéjű ikrek?

A belső elektromos felépítésüket tekintve a Stereoplaynek igencsak alapos vizsgálatot kellett végeznie, hogy felfedezze az eltéréseket. A tápegység: azonos. Az áramköri kártyák: teljesen azonosak. A Klimax két áramköri kártyája csak a Linn-csapat motivációját szolgálja? Aki késsel dolgozik, referencia minőségű terméket állít elő. A Klimax DS-ben ugyanakkor egy vastag szigetelő betét található a bemeneti és az átalakító egység között, de ez az összes eltérés, amit belül látunk.

Ami a kártyán lévő alkatrészeket illeti, igencsak nehéz eltérést találni. Mindkét áramköri kártyán egy Wolfson WM 8741 D/A átalakítót találunk (akár 192 kHz / 24 bit üzemben is dolgozhat). Megtaláljuk rajtuk a mintavételi frekvencia átalakítót is, az Analog Devices és a Xilinx által gyártott Virtex-4 chip formájában. "A teljes 32 bites szélességét kihasználjuk az aritmetikai műveletekhez és csak közvetlenül a D/A átalakítás előtt csökkentjük azt 24 bitre" fejt ki Trevor Stacey fejlesztőmérnök. Az Akurate DS és a Klimax DS egyaránt ugyanazt a DSP jelfeldolgozó algoritmust használja a Virtex chipben; a D/A átalakítók is azonos konfigurációban működnek.

De mégis van egy óriási különbség: A Klimax DS két csúcsminőségű Lundahl leválasztó transzformátort használ a kimeneti fokozatban. Itt is érvényesül az "elszigetelődés"! A Lundahl alkatrészek tökéletes galvanikus leválasztást biztosítanak, de nem csak azt! "Tökéletesen lineáris alulvágó szűrőként is működnek", hangsúlyozza Stacey. "Az Akurate DS-ben ezt csúcsminőségű polipropilén kondenzátorokkal biztosítjuk. Ezekhez kapcsolódik egy műveleti erősítőt tartalmazó kimeneti átalakító egység, itt a CD12 gyártása során szerzett tapasztalatainkat kamatoztatjuk." Hogyan befolyásolja ez az audio teljesítményt? Míg a a KlimaX DS esetében csak a két veszteségmentes audió formátum ((WAV és FLAC; az MP3 csak a Twonky valósidejű átalakítás után) használható, az Akurate DS közvetlenül is megemészt a hangzásba igencsak otrombán belepiszkáló MP3 formátumot és emellett az előadó nevét és a felvétel metaadatait is meg tudja jeleníteni. A Klimax DS még ezt az apró engedményt sem teszi a jobb használhatóság érdekében, de végül is ennek semmi jelentősége sincs: kiegészítő eszközök nélkül sem az Akurate DS, sem a Klimax DS nem tud teljes értékű szolgáltatást nyújtani.

Szükség van-e számítástechnikai ismeretekre?

Nem elég, hogy "átrippelte" a zenei felvételeket a merevlemezre. Ezt a merevlemezt egy UPnP-képességekkel felvértezett NAS* egységbe kell építenie. Itt pedig a 'Twonky Media Server' program gondoskodik majd a zenei felvételek kezeléséről és adja ki a nyers zenei adatfolyamot útvonalválasztókon és hálózati kábeleken keresztül a Linn lejátszók bemenetére.

A tartozék kis kézi vezérlő csak akkor működik, ha számítógépen, vagy vezeték nélküli Internet-kapcsolatot biztosító eszközön, például a Samsung Q1, vagy a Nokia N800 készüléken keresztül már betöltötte a lejátszási listát a Linn lejátszóba.

Túl sok és bonyolult feladat ez egy kevésbé tapasztalt végfelhasználó számára? Nem igazán mondhatnánk, hiszen a Linn mindig is nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy jól képzett viszonteladói kulcsrakész megoldást szállítsanak a Linn készülékek vásárlóinak. Miután a Linn-forgalmazó szakembere életre keltette a vásárló otthonában a rendszert, az már tökéletes színpadi előadásra képes. De ne is álmodozzon a házimozsi kiterjesztésről, hiszen tudja, a jelszó: elszigetelődés...

****NAS-kiszolgálóra van szükség** Aki a két Linn DS termék bármelyikével zenét kíván hallgatni, elkerülhetetlenül meg kell hogy birkózzon néhány merevlemezzel kapcsolatos feladattal. Nem elég, hogy a CD-gyűjteményét merevlemezre írja, azt a hálózaton keresztül elérhetővé is kell tennie. A*

Linn a Twonky Media Server médiakiszolgáló által biztosított NAS rendszerekre alapozza a szolgáltatást. Ez a megoldás mintegy 1,5 terabájt tárolókapacitást tesz elérhetővé, a ténylegesen csatlakoztatott merevlemezek tárolókapacitásától és fizikai elrendezésétől függően, amely veszteségmentes FLAC formátumot feltéve mintegy 3.500 CFD lemez tartalmának felel meg. A rendszer speciális (RAID) elrendezésben legfeljebb 4 merevlemezt tud kezelni, ez az elrendezés egyben garanciát is nyújt az adatvesztés ellen. Amennyiben bármelyik lemez meghibásodna, a többi lemez átveszi annak szerepét és nem következhet be adatvesztés. Fontos, hogy ne a rossz helyen spóroljon, mivel a kiszolgálónak éjjel-nappal üzemképesnek kell lennie, így alapkövetelmény a tökéletesen megbízható, hosszú élettartamú merevlemez és a megfelelően merev és strapabíró NAS készülékház is. A NAS rendszerek nem igazán csendes jószágok, de mivel a hálózaton keresztül érhetőek el, nem is kell azokat feltétlenül a HiFi-berendezés közelében elhelyeznie. De azért ne vágja be azt egy dohos pincébe se...

Kihagyezett fülekkel a lehallgató helyiségben

Kevés berendezéssel szemben voltak olyan elvárásaink a Stereoplay lehallgató szobájában az utóbbi időben, mint a Linn hálózati lejátszóival szemben. Hogyan vizsgáljuk a skót koncepciót a gyakorlatban – minden mechanikus szerkezeti elemet kihagyva, közvetlenül a merevlemezeiről játszva a CD-lemezeket? Hogyan szól majd egy nagy felbontású SACD lemez, ha azt a Linn Records házi márka "stúdió mesterszalag minőségű" csúcscategóriás lemezével hasonlítjuk össze? A lemezt is természetesen ugyanabból az istállóból származó szerkezet pörgeti: a nagy versenyhez az Akurate CD lejátszót használtuk.

44.1/16

Az Akurate DS kijelzője világosan mutatja, hogy ez egy rippelt CD. Jack Johnson, 'In Between Dreams' – lemezét igen gyakran használjuk a Stereoplay teszteken a hangsúlyozott ritmikája és a kiváló dinamikája okán. Bár a lábdobogató ritmus és az audió minőség a CD-játszón lejátszva is maga a tökély volt, az Akurate DS rátett még egy lapáttal! Nemcsak hogy szabadabban, levegősebben áradt Jack Johnson hangja a teremben, önmagában is sokkal felszabadultabb, oldottabb volt a megszólalás. Hallhatóan finomabb és élvezetesebb volt a hangszeres interpretáció – meglepő módon az Akurate CD talán egy kicsit fojtottabbnak, visszafogottabbnak tűnt. Ami a mélyhangokat illeti: az az Akurate DS esetében precízebb, harapósabb, de ugyanakkor sokkal vékonyabb is volt, mint a CD-ről hallgatva.

Első hallásra ez a LINN CD-játszója javára billentette a mérleget – úgy tűnt, mintha a hagyományos technika koherensebb hangzást adott volna, legalábbis az első meghallgatáson így éreztük. De minél tovább versengett egymással a két szerkezet a Stereoplay lehallgató szobájában, annál világosabbá vált: A hálózati lejátszó egyszerűen minden tekintetben jobb! A dallamvezetés, a leheletfinomságú ritmusváltások, a kicsi frazeológiai váltások mind sokkal jobban hallhatóvá váltak, ha a merevlemezeiről szólt a zene. Úgy is

mondhatnánk, az Akurate DS készüléken keresztül az előadó zenei szándékai, előadása sokkal meggyőzőbbé váltak.

A világ teteje, a Klimax DS

A tesztelőkkel gyakran váltogattunk a két készülék között, amikor az Akurate DS-t teszteltük. A Klimax DS szemernyi kétséget sem hagyott: pár hüvelykkel meg kell toldani az Olympos csúcsát, ha azonos magasságba szeretne kerülni ezzel a referencia szerkezettel! Bár a zene mindkét Akurate termékről hihetetlen precizitással, de ugyanakkor enyhén kopottasan szólt, a Klimax DS mint egy jó kötél, mindig, minden helyzetben megbízhatóan hozta a tökéletes teljesítményt, minden vonatkozásban koherens maradt, hitelesebb színezetet adott a zenének és a legapróbb információmorzsát is őszintén feltárta, minden eleme hallhatóvá vált, de ugyanakkor mindegyik elem a tökéletes egész irányába mutatott.

Nagyfelbontású anyagot hallgatva, mint amilyen például Claire Martin "He Never Mentioned Love" (96 kHz / 24 bit), a versenyzongora igazán nagyra nőtte ki magát, a hatalmas még hatalmasabbá vált, Claire Martin hangja kegyetlen részletességgel hasított a csendbe, a cintányérok enyhe érintése mentessé vált minden fémes mellékzörejtől, amennyire csak kevés lehet a kevés, olyan kevésbé éreztük a fém hangját, csak a ritmus finomságát élveztük. A Klimax DS esetében tapasztalható apró, de nem elhanyagolhatóan fontos finom eltéréseket vélhetően a másképpen kialakított szűrők, a Lundahl audió leválasztó transzformátorok és nem utolsósorban a masszív fém készülékház eredményezhették.

A Klimax DS lenne az igazi?... Lehet-e az? ... Őt válasszuk...?

Elég csak körbenézni a tesztelők között, kétségbeesetten bizonytalan tekintetek, egyik távvezérlő a másik után: Mit hallunk, ha a NAIM 23.300 eurós zászlóshajóját, a CD555 lejátszót (6/06) szabadítjuk rá a Klimax DS-re? Nézzük csak, hány pontos is adott neki a STEREOPLAY? A kérdés eldőlt: A Klimax DS 66 pontot kap a 44,1 kHz / 16 bites CD-lemezek lejátszásáért, legalábbis ez lett az eredmény az igencsak kimerítő, átfogó meghallgatási próbák után. A Naim lejátszója 65 pontot érdemelt.

Nagyfelbontású anyaggal etetve a Klimax DS 68 pontjával nagy fölénnyel veri az Akurate CD SACD-teljesítményét. (az utóbbi 70 stereoplay audió pontja a többcsatornás audió teljesítményét honorálta.) Ugyancsak megverte az EMM Labs CDSD/DCC2 lejátszó/konverter kombinációt is (9/06; 66 SACD pont). Így azután a Klimax DS került a győztesek dobogójára, becsülettel elszigetelve a lehetséges versenytársaktól.

Hogy is vagyunk ezzel az "áldott elszigeteltséggel"?

A tesztet írta: Jörg Witzsch

A STEREOPLAY teszteredmény

A Klimax DS pontosan megmutatja, hogy ma mit lehet kihozni a hálózati audió lejátszókból és messze lekörözte a mechanikus/optikai lejátszó készülékeket. Kisöccse, az Akurate DS szorosan a nyomában liheg. A jövőbeni perspektíva pedig: Gyors Internet-elérés és zeneletöltés – átalánydíjas előfizetés a nagyfelbontású tartalomszolgáltatók kiszolgálóira – így azután az otthoni NAS kiszolgáló is meg fogja érni majd az árát.

A Klimax DS új szabványt teremtett. Úgy játssza le a CD tartalmat a merevlemezeiről, ahogyan ezt egyetlen CD-lejátszó sem tudja, s még látványosabbá fokozza az előnyét, ha nagyfelbontású tartalommal kínáljuk meg. Ez az új referencia!

Az Akurate DS, a Klimax DS kisebbik testvére teszi teljessé a családot, a legmagasabb rendű audió teljesítményt nyújtja, a minőségi CD-lemezeket még a legendás Sondek CD 12-nél, vagy az Akurate CD-nél is jobban szólaltatja meg.

STEREOPLAY INTERJÚ Gilad Tiefenbrunnal, a Linn főmérnökével

STEREOPLAY: Mi Ön szerint a különbség a Klimax DS és az Akurate DS között?

GT: A Klimax DS esetében semmilyen technológiai, vagy pénzügyi korlátot nem fogadtunk el. Tervezőinknek csak egyetlen dolgot kellett szem előtt tartaniuk: A lehető legtökéletesebben hangzó szerkezetet kellett létrehozniuk. Az Akurate DS egy ebből leszármaztatott termék, érezhetőek rajta a Klimax DS fejlesztése során szerzett ismereteink.

STEREOPLAY: Lesz-e hálózati csatolóval ellátott Linn előerősítő hamarosan?

GT: Miért ne lenne? De mi már tovább gondolkodunk: A hangsugárzók is kaphatnak hálózati elektronikát, így a konfigurációjukat –keresztváltó beállítások, teremakusztikai korrekciók, stb.-, meg a megszólaltatandó információt is a hálózatról kaphatnák.... Ez lenne az igazi nyílt rendszer!

STEREOPLAY: Mennyire nyitott a Linn rendszere?

GT: Rövid távon egyszerűbb és olcsóbb zárt rendszereket tervezni és gyártani, de ezeknek markánsabbak a korlátai is. A nyílt rendszer előbb szabványosítást igényel, de ugyanakkor inkább a jövőbe mutató és messze rugalmasabb lesz.

STEREOPLAY: Mikor látunk majd HDMI-1.3 bemeneteket a nagyfelbontású audió bemeneteknél a Linn termékein?

GT: Hamarosan (kacag fel). Most arra ügyeltünk, hogy mihamarabb piacra kerüljenek a hálózati termékeink. De lesz HDMI az előerősítőnkön!

STEREOPLAY: Hogyan reagált a piac és a szakma a DS termékekre?

GT: Párbeszédet indított a DS termékcsalád az ügyfeinkkel, olyat, mint korábban az LP12 kapcsán tapasztaltunk. A hálózati termékek által nyújtható sokoldalú szolgáltatás hihetetlen mértékben ösztönzi az emberek kreativitását. Naponta kapok jobbnál jobb ötleteket e-mailen – egy okkal több arra, hogy még jobban figyeljünk ügyfeink szavaira és javaslataira és összhangba hozzuk azokat a realitásokkal, De ne feledjük, bár egyfolytában technológiákról és lehetőségekről beszélünk, azért számunkra mégiscsak a zene marad a legfontosabb! A nap végén a szerzett tapasztalatink élvezete számít, a karosszékekben kényelmesen hátradőlve a zenét élvezzük...